

FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR NYANKOMNE INNVANDRERE

Kommentarer fra Nygård skole, Nina Griegs gate 2, 5015 BERGEN:

§3 Fritak fra plikt til opplæring på grunn av tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk:

- ◆ Fritak bør ikke gis for 50 timer samfunnskunnskap. Gode kunnskaper i norsk er ikke nødvendigvis ensbetydende med at man har godt kjennskap til det norske samfunnet. Som et minimum må den digitale testen i samfunnskunnskap være bestått av alle.
- ◆ I § 3a er tilstrekkelige kunnskaper i norsk/samisk sidestilt med ferdigheter på minimum nivå A2 på skriftlig prøve. Vi undrer oss over hvorfor man ikke skal kreve tilsvarende ferdigheter i muntlig.
- ◆ En storbykommune mottar mange søknader om fritak. §3a-søknadene utgjør en stor andel av disse. Behandlingen av denne type saker oppleves som unødvendig byråkratisk og som dobbelt bokholderi fordi dokumentasjon om bestått avsluttende prøve allerede foreligger i Nasjonalt introduksjonsregister – NIR. Vårt forslag til løsning er at NIR-data om *Bestått avsluttende prøve* også må overføres til DUF. I dag overføres bare data om at personen har *Gjennomført* eller er *Fritatt* fra opplæringen. Forslaget vårt impliserer ikke at detaljerte prøveresultat overføres til DUF, kun informasjon om hvorvidt personen er vurdert over det minimumskravet som til enhver tid kreves for fritak.

§18 Generelle regler:

- ◆ Skolen stiller seg positiv til avsluttende prøver.

§20 Fritak fra plikt til å avlegge avsluttende prøve:

- ◆ Et fritak fra plikt til å avlegge obligatorisk avsluttende prøve i samfunnskunnskap, bør ikke være en naturlig følge av et fritak fra opplæring og prøve i norsk/samisk pga. tilstrekkelige kunnskaper her. Gode kunnskaper i norsk eller samisk er ikke nødvendigvis ensbetydende med at man har gode kunnskaper om det norske samfunnet. Prøven i samfunnskunnskap er digital med en tilhørende nettressurs, så det skulle være mulig for personer med tilstrekkelige kunnskaper i norsk/samisk å lese seg til informasjon som trengs for å bestå prøven.

- ◆ Det virker ulogisk at en person som søker fritak fra pliktig norskopplæring på grunn av tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk, dokumentert med bestått avsluttende prøve jf. §3a, fritas fra plikten til å avlegge samme prøve.

§22 Oppmelding og kontinuasjon:

- ◆ I og med at prøven er delvis adaptiv, er ledergruppen enig i at deltakere bør melde seg opp til hele prøven samtidig. En del av lærerne mente imidlertid at oppmelding til hele prøven, både skriftlig og muntlig, kunne falle uheldig ut for spor 1-deltakere. Det er ofte et stort sprik mellom muntlige og skriftlige ferdigheter hos disse deltakerne, og å vente for lenge før prøven kunne tas, ville virke demotiverende, mente noen lærere.
- ◆ Det er svært positivt at deltakere ikke trenger å gå opp igjen til alle de skriftlige delprøvene dersom de ikke består f.eks. én delprøve, men kan ta opp igjen bare denne ene delprøven.
- ◆ Det er positivt at deltakere skal melde seg opp til prøve i den kommunen de er bosatt. Det er viktig at muntlige sensorer kurses godt, slik at vurderingen kan bli så objektiv og lik over hele landet som mulig.

§23 Gjennomføring av prøver:

- ◆ Skolen er positiv til at prøvene avholdes lokalt.
- ◆ Det er viktig at spor 1-deltakere blir ivaretatt under utvikling og avvikling av nye norskprøver. Det er utfordrende å lage gode digitale prøver som måler norskkunnskaper og ikke digital kompetanse.
- ◆ Skolen er positiv til at prøvene i norsk og i samfunnskunnskap som hovedregel skal avlegges ved endt opplæring. Forslaget om at prøvene skal avlegges senest innen seks måneder etter avsluttet opplæring, virker unødvendig og byråkratisk og vanskelig å håndtere.
- ◆ Når det gjelder antall prøver pr. år, ønsker vi å komme tilbake til dette når vi ser hvordan prøvene vil fungere. Ved den prøveformen som har fungert til dags dato, kunne det vært aktuelt å redusere prøveperiodene til to pr. år (jul og sommer) som i skole-Norge for øvrig. De nye digitale prøvene, derimot, kan det kanskje være ønskelig å ha hyppigere enn tre ganger årlig, bl.a. for å redusere presset på dataparken ved opplæringsstedene.

§24 Hjelpemidler:

- ◆ Vi er enige i at hjelpemidler ikke bør tillates.

§26 Vurdering:

- ◆ Det er svært positivt at det gis en vurdering for hver av ferdighetene lytte, lese og skrive, samt en samlet vurdering for de muntlige ferdighetene. Vi er enige i at dette vil gi et mer nyansert bilde av den enkeltes språklige kompetanse. En slik språkprofil vil også være i tråd med Det felles europeiske rammeverket for språk og med Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Det virker også logisk at deltakere skal kunne ta opp igjen den skriftlige delprøven de ev. ikke har bestått, i stedet for å måtte ta opp igjen alle delprøvene.
- ◆ Folkeuniversitetet – Norsk språktest (FU) har frem til i dag hatt oppdraget med å administrere de nasjonale norskprøvene og har i den forbindelse foretatt utstedelse av prøvebevis. Å pålegge kommunene/lærestedene dette ansvaret ved å vise til gjeldende praksis i grunnskole og videregående skole, er ikke å ta voksne helt på alvor. Man bør sikte høyere og tilby deltakerne mulighet til selv å skrive ut prøvebevis via internett slik studenter har i dag, evt. sørge for overføring av prøveresultater til det offentliges «Min side»-løsning. I tillegg er nyankomne innvandrere også en gruppe med relativt høy mobilitet, derfor er det en stor fordel at datagrunnlag for prøvebevis i fremtiden også tas vare på sentralt.

FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM NASJONALT INTRODUKSJONSREGISTER

§ 7 Personopplysninger kommunen skal registrere

- ◆ FU har i forbindelse med oppdraget med å administrere avviklingen av de nasjonale norskprøvene for Vox, utviklet eget web-basert datasystem til dette formål, bl.a. til registrering av oppmeldinger og prøveresultater. Dette systemet har også hatt grensesnitt mot Nasjonalt introduksjonsregister – NIR, med gjensidig overføring av oppmeldinger, prøvedatoer og resultater vedr personer med rett og/eller plikt til norskopplæring. Hvis ikke FU skal ha dette oppdraget i fremtiden, betyr det at et nytt sentralt register for oppmeldinger til alle delprøver, resultater mm må etableres, evt at det nye digitale prøvesystemet utvides for å ivareta dette formålet. For en storbykommune er det svært ressurs sparende at det er muligheter for informasjonsutveksling mellom datasystemer. Derfor er forslaget om at kommunene i fremtiden skal registrere prøvedatoer og resultater på alle delprøver i NIR et stort tilbakeskritt. Man bør ha ambisjoner om fortsatt mulighet for dataoverføring mellom NIR og et evt. nytt sentralt administrasjonssystem for norskprøveavvikling.